

**Locatiewerkplan van kinderopvang Ukkiepuk in de
Lammerts
Groep Buurpoes april 2025**

Vve locatie

Inhoudsopgave

Inleiding

1. VVE

2. Brengen en ophalen

3. Groepsgrootte

4. Dagprogramma

5. Eten en drinken

6. Feesten en activiteiten

7. Uk en Puk

7.1 Spraak en Taalontwikkeling

7.2 sociaal emotionele ontwikkeling

7.3 motorisch en zintuigelijke vaardigheden

7.3.1 Grove motoriek

7.3.2 Fijne motoriek

7.3.3 Senso-motoriek

7.4 Voorbereidend rekenen

8.pedagogische doelen

8.1 belangrijke basisdoelen

8.1.1 emotionele en fysieke veiligheid

8.1.2 persoonlijke competenties

8.1.3 sociale competenties

8.1.4 overdracht waarden en normen

8.3 de groep

8.3.1 de binnenruimte

8.3.2 de buitenruimte

8.3.3 slapen

8.3.4 buitenbedjes

8.3.5 zindelijk worden

8.3.6 corrigeren en belonen

8.3.7 spenen en knuffels

9. VVE programma

9.1 Activiteiten

9.2 Begeleid spelen

9.3 Opbouw van een activiteit

9.4.Dagritme

10. VVE coach

11. Samenwerken met anderen rondom VVE

12. vaardigheden P.M.er

12.1 uitgangspunten samenstellen team

12.1.1 VOG

12.2 scholing

12.3 stagiaires

12.3.21 inzet Bol

12.3.2 inzet BBL

12.3 taken van een stagiaire

12.4 SBB

13 Overleg

14 ouders

14.1 ouderbetrokkenheid

14.2 wisselen van dagen

14.3 opzeggen

14.4 klachten

14.5 intake en wennen

14.6 evaluatie

14.7 mentor

14.8 overdracht

14.9 Bitcare

14.10 ouderavond

14.11 oudercommissie

14.12 Woezel en Pipjournaal

15 zorgcoördinator

16 toekomst

17 doelstellingen

Bijlage: taalbeleid

Inleiding

Kinderopvang Ukkiepuk bestaat sinds oktober 2007. Dit pedagogisch werkplan richt zich op de Buurpoesgroep, welke vanaf augustus 2024 zit in basisschool de Lammerts van Bueren en VVE locatie is.

Aan de st. Walburg, onze thuis locatie zijn 4 verticale groepen dagopvang 0-4 jaar. In basisschool de Clara hebben we een 0-4 jarigen groep en een ochtend peutergroep met VVE en in basisschool de Okkernoot hebben we ook een peutergroep met VVE, waar kinderen de hele dag welkom zijn. Kinderopvang Ukkiepuk heeft naast dagopvang ook locaties buitenschoolse opvang, deze noemen we KlupUp. In de Lammerts van Buerenschool zijn 3 bso groepen.

Wanneer er ruimte is op de peutergroep worden kinderen van de locatie aan de sint Walburg wanneer ze drie worden doorgeschoven naar één van de peutergroepen. Dit in overleg met de ouders. Kinderen met een VVE indicatie kunnen al eerder, met 2 jaar en 3 maanden terecht. Veel medewerkers binnen onze organisatie zijn geschoold in de gecertificeerde Uk en Puk methode.

Bij kinderopvang Ukkiepuk begeleiden en verzorgen we het kind in een pedagogisch verantwoorde omgeving, waarbij individuele aandacht voorop staat. In deze omgeving krijgen kinderen de kans zich optimaal te ontwikkelen. Wij proberen de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden en te stimuleren, rekening houdend met de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen. Zij leren spelenderwijs om te gaan met andere kinderen

en volwassenen, waarbij hun groei tot zelfstandigheid gestimuleerd wordt. Dit alles speelt zich af in een huiselijke, niet schoolse sfeer.

Kwalitatief goede zorg staat voorop, met respect voor de culturele achtergrond van elk kind. Gekwalificeerd personeel staat garant voor deze kwaliteit en streeft naar een zo goed mogelijk contact met de ouders, om de begeleiding van de kinderen zoveel mogelijk te laten aansluiten met de thuissituatie.

In dit werkplan wordt regelmatig verwezen naar de ouders, hiervoor dient ouders en/of verzorgers te worden gelezen. De werkplannen worden door pedagogisch medewerkers tijdens teamvergaderingen regelmatig onder de loep genomen en hier worden er indien nodig aanpassingen en aanvullingen gedaan. Naast dit pedagogische werkplan is er ook een veiligheids- gezondheidsbeleid, klachtenbeleid en een werkplan grensoverschrijdend gedrag. Deze zijn allemaal te vinden en te downloaden via onze website. Mochten er na het lezen van dit werkplan of één van de andere werkplannen nog vragen zijn dan zullen wij hierop graag een antwoord geven.

Namens team kinderopvang “Ukkiepuuk”

Ina Eilander

1.VVE

Wij hebben 3 locaties met een VVE-aanbod, 2 in Zetten en 1 in Herveld. In basisschool de Okkernoot zit een locatie die de hele dag open is en waar kinderen in de ochtend kunnen komen voor VE, deze noemen we de Pippgroep. In Herveld in de Clara Fabriciuschool zit een peutergroep en een groep voor hele dagopvang, de VE groep noemen we het vliindertje.

In Zetten in basisschool de Lammerts van Buerenschool zit een peutergroep die heet Buurpoes en is alle ochtenden open.

Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid.

Het doel is om onderwijsachterstanden te voorkomen en indien nodig te bestrijden.

Het is er met name op gericht om peuters met een mogelijke (taal)achterstand, extra in hun ontwikkeling te stimuleren en ervoor te zorgen dat zij goed voorbereid naar de basisschool gaan.

Centraal hierbij staat een doorlopende ontwikkellijn voor kinderen van 2 tot 6 jaar.

Met ons voorschools aanbod voor peuters van 2 tot 4 jaar, bieden wij ouders en peuters een liefdevolle, veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving die aanvullend is op de thuissituatie.

Hierin kunnen de kinderen spelend leren en krijgen extra ontwikkelkansen aangeboden.

Het VE aanbod is met name gericht op kinderen die om verschillende redenen minder ontwikkelkansen hebben, een risico hebben op een taalachterstand of extra baat hebben bij een intensief spel- en leeraanbod. Wij zijn van mening dat alle kinderen profiteren van dit aanbod omdat zij samen leren; met- en van elkaar en van de pedagogisch medewerkers.

Wij zien het als een mooie en verantwoordelijke taak de peuters en ouders zo goed mogelijk te begeleiden in deze belangrijke fase van hun leven en om ze een goede basis mee te geven naar de basisschool.

Daarbij houden wij rekening met de verschillende culturele achtergronden en ontwikkelingsfasen van de kinderen. Ze leren spelenderwijs omgaan met andere kinderen en volwassenen, waarbij hun groei tot zelfstandigheid gestimuleerd wordt.

Alle peuters zijn welkom.

Onze gekwalificeerde en VE gecertificeerde medewerkers zijn betrokken, enthousiast, integer en oprecht en hebben respect voor alle kinderen en hun achtergrond. Ieder kind en elk gezin is uniek. Wij vinden het van wezenlijk belang dat de band die wij met ouders hebben, goed is. Wederzijds hebben wij er belang bij dat er een goede vertrouwensrelatie wordt opgebouwd. Zo kunnen we elkaar versterken, dat draagt bij tot een prettig klimaat en een gevoel van veiligheid. We houden de ouders op de hoogte van wat wij gedurende de dag doen en geven tips en adviezen voor thuis: zo organiseren wij een doorgaande lijn tussen de opvang en de thuissituatie.

In de samenwerking met basisscholen streven wij een duurzame relatie na, waarbij we elkaar inhoudelijk kennen en we de peuters zorgvuldig kunnen overdragen aan groep 1.

Wij vinden het belangrijk samen met de school een doorgaande lijn te organiseren.

Kinderen met een VVE indicatie worden middels een “warme overdracht” overgedragen aan school.

Ukkiepuk-Gezin-School: We willen het graag samen doen!

Het VE aanbod bij de Lammerts is op alle dagen tussen 8.10- 12.10 uur. Een kind met VE mag maximaal 4 dagdelen komen, gedurende 40 weken. Bij de Pip groep en het Vlindertje mogen kinderen 3 langere dagdelen komen, gedurende 48 weken. Wanneer een kind vanaf 2, 5 jaar komt zal het totaal 960 uur VE hebben ontvangen tot het 4 jaar is.

Rekensom 4 uur op een ochtend x 4 dagen x 40 weken ± 12 maanden x 18 maanden = 960

2. Brengen en ophalen:

De kinderen kunnen bij Buurpoes worden om 8.10 uur. Gedurende het binnenkomen liggen er op de tafels materialen klaar zoals kleurpotloden/papier, prentenboekjes, puzzels e.d. De kinderen kunnen op deze manier rustig de dag starten.

Het VE aanbod start bij Buurpoes met de startkring omstreeks 8.30 uur. Het VVE aanbod loopt door tot 12.10 uur.

3. groepsgrootte

De groepsgrootte en groepssamenstelling moet in de juiste verhouding staan tot het aantal pedagogisch medewerkers. Bij Pip komen kinderen vanaf 2 jaar en 3 maanden, tot de leeftijd van 4 jaar.

Ons digitale Bitcare systeem geeft aan hoeveel pedagogisch medewerkers per groep nodig zijn gebaseerd op de leeftijd van elk kind. Wij houden ons hieraan. Hieronder een weergave van het aantal kinderen per leeftijd per pedagogisch medewerker:

2-3 jaar 6 kinderen

3-4 jaar 8 kinderen

Bij Buurpoes kunnen kinderen tot maximaal 4 uur per dag worden opgevangen. De openingstijden liggen tussen 8.10 en 12.10 uur

Bij afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerker wordt op de volgende manieren gezorgd voor emotionele veiligheid en stabiliteit:

- De vaste pedagogisch medewerkers zorgen voor een zorgvuldige overdracht
- Rust op de groep waarbij de zich kunnen en durven uiten

4. Dagprogramma

Iedere dag begint voor de kinderen met gebracht worden en afscheid nemen. De momenten van brengen en halen geven gelegenheid tot het uitwisselen van informatie en vragen aangaande het kind tussen ouder en medewerker.

Een vaste dagindeling geeft houvast aan pedagogisch medewerker en kinderen, als een kind weet hoe de dag er uit ziet geeft dit een gevoel van geborgenheid, als je je te strak houdt aan de dagindeling kan dit beperkend werken doordat een spel of activiteit moet worden afgebroken omdat je op dat tijdstip zou moeten gaan eten of omdat kinderen worden opgehaald. Wij kiezen ervoor dat de dag moet worden ingedeeld vanuit de behoeften en verzorging van de kinderen. Door de dagindeling flexibel en creatief te hanteren kan je keuzes maken die ten goede komen aan de activiteiten met de kinderen. De verzorgingsmomenten zijn de momenten die geschikt zijn voor individueel contact met het kind om een vertrouwensband op te bouwen, aandacht, rust en de tijd nemen zijn belangrijk. Kinderen zijn in deze ontwikkelingsfase vooral op zichzelf gericht ze hebben steun nodig om zich bewust te zijn van zichzelf, bij gezamenlijke activiteiten zoals eten is er ruimte voor individuele aandacht, dat is nodig want er zijn altijd kinderen die geholpen willen worden, ook zijn er soms kinderen die niet willen eten of drinken, we dwingen niet, maar besteden er wel even tijd aan om te achterhalen wat de oorzaak is, we gaan er vanuit dat er een reden voor is, lukt het eten na stimuleren niet, dan wordt dit met ouders besproken

Verder verloopt een dag bij Ukkiepuk via een gebruikelijke dagindeling. Dit dagritme is een leidraad voor de dag en geeft zowel de kinderen als de medewerkers houvast. Het is herkenbaar en voelt vertrouwd. Het dagritme zorgt ervoor dat alle kinderen op tijd eten en drinken, dat ze voldoende slaap krijgen en op tijd verschoond worden. Maar ook dat er naast de zorg voldoende tijd over blijft voor groepsactiviteiten en vrij spel.

In de VVEgroep zijn dagritme kaarten voor de kinderen op een centrale plek opgehangen. De pedagogisch medewerkers maken het programma steeds duidelijk door het plaatje aan te wijzen of door de start- en overgangsmomenten te begeleiden met een liedje en/of gebaar. Natuurlijk is er ook ruimte voor spontane initiatieven.

4.1 Dagindeling Buurpoes:

8.10:	binnenkomst
8.30:	startkring
9.00:	vrij spelen in de verschillende hoeken en aanbod kleine kring
10.00:	opruimen
10.10:	wc en verschoenen
10.25	aan tafel drinken en fruit
11.00	buiten spelen
12.00	korte afsluiting voorlezen
12.10	kinderen opgehaald, gesprekje met ouders

5. Eten en drinken

De eet- en drinkmomenten zijn een gezamenlijke activiteit, waarbij het niet enkel om het eten en

drinken gaat, maar ook om het gezellig samen bezig zijn. Het zijn rustmomenten op de dag. Kinderen worden positief benaderd, eten en drinken moet leuk blijven en worden niet aan kinderen opgedrongen. Aan tafel wordt verder aandacht besteed aan eenvoudige tafelmanieren. De ervaring leert dat kinderen die thuis moeilijk eten, in de sfeer van het kinderdagverblijf wel goed eten.

5.1 fruitmoment

Tijdens het fruitmoment zullen verschillende soorten fruit/ groente worden aangeboden. Wij gaan uit van 1 stuk per kind, bij druiven aardbeien e.d. zal het een handje vol zijn. wortels, komkommer of tomaatjes behoren ook tot de mogelijkheden. Per seizoen bepalen we de keuze. Het fruit wordt in stukken schoon gemaakt aangeboden en de kinderen mogen kiezen waar ze zin in hebben. Daarnaast is er keuze uit zero vruchtenlimonade, water of thee.

6. Feesten en activiteiten

Bij Ukkiepuk worden door het jaar regelmatig feesten en activiteiten georganiseerd. Hieronder staat omschreven hoe we daarmee omgaan.

6.1. Algemene feesten

Bij Ukkiepuk worden feesten gevierd zoals: Sinterklaas, Kerst, Pasen, het jaarfeest en de leid(st)erdag. Met de feestdagen versieren we de groep in de sfeer van het betreffende feest en wordt er ook passend bij het thema van het feest geknutseld. Onderstaand worden een aantal feestdagen kort toegelicht.

6.1.1. Sinterklaas

In de week van 5 december vieren we het Sinterklaasfeest. Elke dag liggen een paar cadeautjes klaar op de groep. De cadeautjes zijn voor alle kinderen, worden gezamenlijk uitgepakt en blijven van de groep. De medewerkers van de groep zoeken de cadeautjes van tevoren zelf uit. Daarnaast zijn er allerlei activiteiten in het kader van Sinterklaas, zo worden bijvoorbeeld pepernoten gebakken en kan een pietendiploma gehaald worden. Bij de viering op 5 december sluiten we aan bij school. Onze ervaring is dat het een gezellig gebeuren is waarbij kinderen niet bang te hoeven zijn.

6.1.2. Vader- en moederdag

Ook aan Vader- en Moederdag wordt aandacht besteed. Een paar weken voor dat het zover is gaan de kinderen met de medewerkers aan de slag om iets moois te knutselen. De cadeautjes worden ruim voor Vader-/ Moederdag meegegeven.

6.1.3. Opa en Oma dag

Jaarlijks organiseren we een opa en oma moment. Opa's en oma's kunnen onder het genot van een kop koffie, kennis te maken met de groep van hun kleinkind(eren).

6.2. Individuele feesten

Naast algemene gezamenlijke feestdagen, zijn er vanzelfsprekend ook individuele feesten zoals de verjaardagen van de kinderen, ouders of grootouders. Ukkiepuk gaat hier als volgt mee om.

6.2.1. Verjaardag

Als het kind jarig is vieren we de verjaardag op de groep met de kinderen die op die dag aanwezig zijn. Er wordt gezongen en muziek gemaakt door de kinderen. De jarige krijgt een verjaardagsmuts op, een kaart en een cadeautje.

Ouders laten de medewerkers weten wanneer de verjaardag gevierd wordt en of de ouders – die bij het verjaardagsfeest aanwezig mogen zijn- meekomen. Verjaardagen vieren we tussen 10.30 tot 11.00 uur

Als het niet mogelijk is dat de ouders erbij kunnen zijn, zetten medewerkers foto's op het Bitcare portal, zodat ze toch kunnen zien hoe het feest was.

Kinderen mogen trakteren, maar dit is vanzelfsprekend niet verplicht. Traktaties bestaan doorgaans uit iets te eten of een klein cadeautje voor ieder kind.

Wij vragen te zorgen voor gezonde traktaties.

6.2.2 Verjaardagen ouders,

Wanneer ouders jarig zijn wordt er iets voor hen gemaakt.

7.Uk en Puk

De medewerkers op onze VE peutergroep zijn opgeleid in de gecertificeerde VE methode “**Uk en Puk**”. Het puk-programma bevat 10 thema's gericht op kinderen van 0-4 jaar. De thema's sluiten aan bij wat jonge kinderen leuk vinden en bij wat zij dagelijks meemaken. De pedagogisch medewerkers voeren in elk thema een aantal activiteiten uit. Uk en Puk is een gestructureerd totaalprogramma met doelgerichte activiteiten ter stimulering van:

- De spraak- en taalontwikkeling
- De sociaal-emotionele ontwikkeling
- De motorische en zintuiglijke vaardigheden
- Het voorbereidend rekenen

Ons aanbod is verder in algemene zin gericht op het stimuleren van zelfstandigheid, het leren begrijpen van de wereld om je heen, muzikaliteit en expressie.

7.1 Spraak en Taalontwikkeling

Als kinderen taal en denken op jonge leeftijd goed ontwikkelen, is dit een goede basis om later optimaal van het onderwijs te profiteren. Het is belangrijk het taalaanbod af te stemmen op het taalniveau van de kinderen. Het taalaanbod moet prikkelend zijn, zodat peuters uitgedaagd worden hun taal verder te ontwikkelen.

Voor beroepskrachten is het belangrijk om:

- In een rustig tempo te spreken
- Iets nog een keer te zeggen met andere woorden
- Korte zinnen te gebruiken
- Het taalaanbod te stimuleren met mimiek, gebaren en materialen.
- Precies aan te geven wat de bedoeling is en maar 1 boodschap tegelijk te geven en te controleren of de boodschap is aangekomen
- In groepsverband Nederlands te spreken.
-

We proberen kinderen aan het denken te zetten in plaats van zelf met oplossingen te komen. Het goed stimuleren van de taalontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling leidt ertoe dat kinderen geprikkeld worden om actief te zijn bij het leren van woorden, het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht, het experimenteren met hoeveelheden en het begrijpen van de wereld om hen heen.

Er wordt dagelijks voorgelezen uit prentenboeken, die aansluiten op het thema.

Zo leren kinderen de taal begrijpen en te spreken. We gebruiken woorden bij alles wat we doen, waardoor er de hele dag veel geoefend wordt.

Bij thema's worden woordenlijsten gebruikt, aangevuld met specifieke woorden, die in activiteiten nadrukkelijk gebruikt worden.

7.2 sociaal-emotionele ontwikkeling

Bij vrij spelen leren kinderen rekening houden met elkaar en voor zichzelf op te komen. Ontspannen bezig zijn in een veilige omgeving is heel belangrijk. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Spelen is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren hun omgeving te verkennen. Spelen geeft plezier. De medewerkers van kinderopvang Ukkepuk lokken spel uit door materialen, speelgoed en door de inrichting van de binnen- en buiten ruimten. Er is gelegenheid tot fantasiespel, bewegingsspel, speel-leerspelletjes, exploratief-spel en constructiespel.

Bij thema's worden spelhoeken en spelsituaties gecreëerd, waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe de echte wereld eruit ziet. Kinderen worden begeleid in hoe er gespeeld kan worden, regelmatig wordt het ontwikkelingsniveau geobserveerd en het aanbod aangepast.

Binnen de VVE groep nemen alle kinderen deel aan de activiteiten rond om het VVE programma dat op dat moment behandeld wordt en waarbij het leren van de Nederlandse taal belangrijk is.

Naast taal leren kinderen ook omgangsvormen, hoe ga je met elkaar om in een groep. Ook leren ze luisteren naar andere volwassenen en ouders en er is aandacht voor ieder kind in de groep, maar ook voor ieder kind apart. De groepsactiviteiten kunnen zijn:

- Woorden uitleggen die horen bij het thema of prentenboek.
- Prentenboeken extra uitleggen, waarbij goed aangesloten wordt bij de betekenisverlening van de kinderen.
- Spelbegeleiding in de themahoek, die voor het thema is ingericht.

7.3 Motorisch en zintuigelijke vaardigheden

Motoriek is belangrijk in het Puk programma. Activiteiten helpen kinderen verschillende deelgebieden te ontwikkelen. Soms met speciale motorische activiteiten, vaak als deel van gewone dagelijks situaties. Het puk programma helpt kinderen hun senso-motoriek, kleine en grove motoriek en lichaamsbesef te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerkers maken hen bewust door het stellen van vragen.

7.3.1 Grove motoriek:

Buitenspel zonder materiaal: lopen, rennen, springen, duwen en trekken, dragen. Vangen, hinkelen en bewegingen die kinderen zelf verzinnen binnen hun spel.

Buitenspel met materiaal: auto's karren, driewielers, klimtoestel met glijbaan, wipkip, ballen, zandbak met zandbakmateriaal.

Zang en bewegingsspelletjes: zakdoekje leggen, in de maneschijn, hoofdschouder knie en teen, dansen.

Fantasie- en imitatiespel: speelhuisjes buiten, pompstation, huishoek, bouwhoek, verkleden, winkeltje. En doen alsof, lopen als een kikker springen als een haas enz.

7.3.2 Fijne motoriek:

Gebruik van vingers:

- Klein bouw- constructiemateriaal: duplo, nopper

- Puzzels en lotto
- Kralen rijgen
- Boetseren
- Knippen, plakken en kleuren
- Huishoek: afwassen, strijken, pop aan- en uitkleden

7.3.3 Senso-motoriek:

Het gebruik van zintuigen: oren, neus, mond. In onze spieren zitten zintuigen die hersen informatie geven wat betreft lichaamshouding. Onze huid voelt hoe dingen aanvoelen. Voorbeelden van activiteiten hiervoor zijn:

- Spelen met scheerschuim
- Spelen met spaghetti
- Bellenblazen
- Voeldoos
- Proefspelletjes.

Vanaf dat een kind geboren wordt start de grote, kleine en zintuigelijke ontwikkeling. Dat lijkt vanzelf te gaan. Toch vinden wij het belangrijk om een kind de ruimte te geven om bewegingen te oefenen en ervaringen op te doen met alle zintuigen. Want na verloop van tijd gaan handelingen automatisch. En pas als kinderen de ene vaardigheid onder de knie hebben, kunnen ze over gaan naar het uitproberen van een andere, soms moeilijkere vaardigheid. Kortom: hoe meer een kind doet, hoe meer het kind kan!

7.4 Voorbereidend rekenen

Spelenderwijs worden kinderen geconfronteerd met vaardigheden zoals meten, ruimtelijke oriëntatie en voorbereidend rekenen. Ze komen al vroeg in aanraking met tellen en telwoorden. Aan tafel wordt er geteld hoeveel bekertjes we nodig hebben, verder worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen. Torenbouwen blokjes tellen, is iets hoog of laag, dik of dun, veel of weinig en meer of minder? Op speelse wijze krijgen ze te maken met nummers van de klok, het tellen in prentenboeken, het doen van spelletjes of ruimtelijke oriëntatie bij het omhoog gooien wattenbolletjes, die als sneeuwvlokjes neer dwarrelen en overal terecht komen. Met vallen en opstaan ontwikkelen ze inzicht in verschillende functies of betekenissen van getallen en krijgen zo belangstelling voor de kunst van het tellen. Dit ontwikkelproces heet voorbereidend rekenen.

8. Pedagogische doelen

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen graag leren door spel en contact met de groepsleiding en contact met andere kinderen, in spel sluiten ze vriendschappen en ontdekken hun mogelijkheden en onmogelijkheden kennen en moeilijkheden op te lossen. Door spel maken ze vrienden, dit doen ze vanuit plezier, interesse en levenslust, door spel leren kinderen organiseren en invloed uitoefenen. Spel is voor jonge kinderen een goede scholing voor het ontwikkelen van hun persoonlijk en sociale competentie.

Door goed te kijken, te luisteren en vragen te stellen kan de pedagogisch medewerker zicht krijgen op waar het kind mee bezig is. Het kind staat centraal, de pedagogisch medewerker volgt. Kinderen geven aan waarmee ze willen spelen, hierbij is het van belang dat de pedagogisch medewerker in de gaten houdt wat het kind nodig heeft.

Werkjes worden gemaakt door de kinderen met hulp van de pedagogisch medewerker, hierin is het proces belangrijker dan het resultaat. De leiding kijkt wat er kan qua leeftijdscategorie, je kan een kind iets aanreiken als het eraan toe is.

Kinderen mogen ontdekken en eventueel vies worden.

Tempo wordt bepaald door het kind, het plezier, enthousiasme en de uitdaging is belangrijker. Fouten mogen worden gemaakt, want daar leer je van.

8.1 Voor de opvoeding en opvang zijn een aantal basis doelen belangrijk:

De vier uitgangspunten waaraan de pedagogische praktijk – vanuit de Wet Kinderopvang gebaseerd op de vier opvoedingsdoelen van Professor Dr. J.M.A.Riksen – Walraven (2000) moet voldoen zijn:

- Bieden van (emotionele en fysieke) veiligheid
- Stimuleren van de ontwikkeling van persoonlijke competenties
- Stimuleren van de ontwikkeling van sociale competenties
- Stimuleren van de morele ontwikkeling door overdracht van waarden en normen.

Deze vier uitgangspunten zijn hieronder verder benoemd en uitgewerkt, vormen “de kapstok” voor het verdere pedagogisch beleidsplan.

8.1.1 Emotionele en Fysieke veiligheid

Ukkiepuk is een veilige basis, een ‘thuis’ waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Om dit thuisgevoel vorm te geven zorgen we voor een omgeving die huiselijkheid uitstraalt en een medewerker die het kind het gevoel geeft zich thuis te kunnen voelen.

Het is verder aan de pedagogisch medewerker om een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind zich veilig en geborgen voelt. Dit doet ze door kind volgend of kindgericht te handelen en zich bewust actief of passief in te zetten.

Daarom proberen we met een vast team te werken, hierdoor is er altijd een bekend gezicht voor het kind op de groep. Af en toe komt het voor dat wij invallers in moeten zetten om de continuïteit van de opvang te waarborgen. Ook hierbij is er gedacht aan het kind. Wij werken namelijk met vaste invallers, geen onbekende dus voor het kind. Zo kunnen ouders met een gerust hart hun kinderen achterlaten. We proberen te zorgen dat er naast de invaller altijd een vaste medewerker staat. Zij zorgt voor een goede overdracht naar de invalkracht. Voor kinderen met speciale behoeften is er een lijst op de groep waarin hun behoeften beschreven zijn, deze worden gedeeld met de inval. Als een kind zichzelf niet veilig voelt, zal hij/zij minder snel op ontdekkingstocht gaan. Het is juist dan van belang dat de pedagogisch medewerker goed blijft luisteren naar het kind, benoemt wat er aan de hand is en samen een oplossing zoekt.

Emotionele veiligheid staat hoog in het vaandel bij ons. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen, zelf op ontdekkingstocht durven te gaan, en respect hebben voor elkaar en hun omgeving.

Daarnaast maakt het kind onderdeel uit van een groep die bestaat uit voor hem/ haar bekende kinderen. Aan de start van de opvang gaat een wenperiode vooraf. Het kind kan zo kennismaken met de kinderen en pedagogisch medewerkers en geleidelijk vertrouwd met hen raken.

De pedagogisch medewerker communiceert op professionele wijze met de kinderen en benadert de kinderen op respectvolle wijze, ze geeft elk kind de nodige aandacht zodat het zich geaccepteerd voelt. De pedagogisch medewerker zorgt voor een open en ontspannen sfeer in de groep.

8.1.2 Persoonlijke competenties

Ukkiepuk biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met dit begrip wordt bedoeld op brede persoonlijkheidskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het is aan de pedagogisch medewerker de persoonlijke competenties van de kinderen te onderkennen, te waarderen en te stimuleren. Dit doet ze door het kind ruimte te bieden om zichzelf te zijn en door actief een relatie aan te gaan met het kind waardoor zij het kind leert kennen. De pedagogisch medewerker ondersteunt en stimuleert kinderen individueel. De pedagogisch medewerker gaat een relatie met het kind aan en zorgt hierin voor een goede interactie met ieder kind. Spelmateriaal, activiteiten, en inrichting zijn aantrekkelijk en bieden de mogelijkheid aan de kinderen eigen ervaringen en ontdekkingen op te doen. De pedagogisch medewerker gebruikt situaties die zich voordoen en spel als leermoment. Er is bijzondere aandacht voor taal, motoriek en sociale vaardigheden.

8.1.3 Sociale competenties

Ukkiepuk biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties. Dit begrip omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Het is aan de pedagogisch medewerker de sociale competenties van de kinderen te helpen ontwikkelen. Dit doet ze door zich bewust te zijn van haar eigen rol en deze in te zetten als voorbeeldfunctie en door het sociale gedrag van het kind te stimuleren. De pedagogisch medewerker stimuleert en ondersteunt de kinderen in de onderlinge relaties en interactie. Wanneer het kind een probleem heeft met een ander kind kan de medewerker advies geven hoe ze het zou kunnen oplossen. De vraag wordt dan gesteld, hoe zou je het kunnen oplossen? Of zou jij het leuk vinden als jij niet mag meespelen (gevoel) Het kind leert nadenken om zo een volgende keer zelf met de oplossing te komen. Belangrijk is dat het kind probeert eerst zelf het probleem op te lossen. Wanneer dit niet lukt kan de medewerker hulp bieden. De pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen in het voorkomen, aangaan en oplossen van conflicten. De pedagogisch medewerker zorgt voor een goede samenhang in de groep die maakt dat ieder kind hier een eigen plek in vindt, die recht doet aan zijn of haar persoonlijkheid.

8.1.4 Overdracht van normen en waarden

Ukkiepuk draagt bij aan het eigen maken van waarden en normen, 'cultuur', en de samenleving waarvan kinderen deel van uitmaken. De pedagogisch medewerker is vanuit haar functie verantwoordelijk voor het overdragen en het handhaven van de maatschappelijke waarden en normen van het kindercentrum en onze maatschappij. In de groep zijn afspraken, regels en omgangsvormen duidelijk en bekend. Afspraken, regels en omgangsvormen worden, waar dit kan, uitgelegd aan de kinderen. De pedagogisch medewerker ziet toe op de naleving van regels, afspraken en omgangsvormen en grijpt in als er onwenselijke situaties ontstaan. De pedagogisch medewerker geeft de kinderen feedback op gedrag dat afwijkt van de regels, afspraken en de omgangsvormen. Spelenderwijs wordt ongewenst gedrag omgebogen naar gewenst gedrag.

8.2. Pedagogische visie en uitgangspunten

Aan het begin van het leven maakt de mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooit en als het ware wordt wie hij is. Een goede start begint bij een veilige, liefdevolle, vertrouwde omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Respectvol omgaan met de eigenheid van ieder kind vormt hierbij een belangrijke voorwaarde. Een warme ongedwongen en veilige sfeer waarin het kind zich veilig voelt en zichzelf mag zijn, een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen en van elkaar kunnen leren. Als kinderen zich niet veilig voelen of zich niet gewaardeerd voelen, dan kunnen kinderen hierop reageren. Dit kan zich uiten in vlucht gedrag, b.v. in je schulp kruipen, wegdromen, geen contact zoeken, maar ook in het andere uiterste als dominant of negatieve aandacht vragen, vaak gaat dit ten koste van andere kinderen in de groep. Het contact tussen pedagogisch medewerker en kinderen is erg belangrijk, als deze relatie goed is, voelen kinderen zich veilig, vertrouwd gerespecteerd en geaccepteerd. Deze omstandigheid leidt tot een prettige en warme sfeer waarin kinderen zich motorisch en cognitief goed kunnen ontwikkelen. We begeleiden persoonlijke groei vanuit deze sociaal- emotionele benadering. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Dit pedagogisch plan vormt de basis van ons handelen waarin onze zienswijze hoe om te gaan met professionele-opvang, vertaald wordt in de praktijk van alledag. Wij vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen zichzelf te zijn en de kans krijgen zich te ontwikkelen.

Omdat geen kind hetzelfde is, zijn wij aldoor op zoek naar dat wat ieder kind nodig heeft. Dit stelt ons in staat aan te sluiten bij de individuele behoeftes van ieder kind en zijn ontwikkeling. Veiligheid, geborgenheid en ritme vormen een belangrijke voorwaarden. Het kind voelt zich veilig en geborgen als het kan rekenen op onze zorg en aandacht. Behoeftes aan een knuffel heeft ieder kind en die knuffel geven wij graag.

8.3 de groep

8.3.1 De ruimte binnen:

Het lokaal is ingericht in verschillende hoeken, voor de peuters herkenbaar en overzichtelijk. We beogen hiermee dat de ruimte veiligheid biedt, ruimte geeft om te leren en te ontdekken en naast elkaar of samen te kunnen spelen. Als de peuters weten wat er van ze verwacht wordt, kunnen ze zich beter concentreren en komen hierdoor beter tot spel en exploratie. Uitgangspunt hierbij is dat de kinderen zoveel mogelijk zelf kunnen doen, kiezen, bedenken en opruimen.

Er is een huishoek, bouwhoek, sensohoek, leeshoek, een plek voor beweging en grote tafels om samen te eten, te knutselen en te puzzelen. Er is ook plek/ruimte om je even terug te trekken voor een rustmoment.

De inrichting en materiaalkeuze wordt regelmatig gewijzigd, in elk geval aangepast bij de start van een nieuw thema.

In de hoeken kunnen de peuters spelenderwijs situaties uit het dagelijks leven uitspelen, van eenvoudig rollenspel tot samenspelen en overleggen met andere peuters. De pedagogisch medewerkers spelen regelmatig mee en stimuleren op deze manier het samenspel en de taal.

De meubels en materialen dagen uit om het echte leven na te spelen. Hierbij kiezen we vooral voor herkenbare materialen zoals echt keukengerei en zgn. open en de materialen die de fantasie van de kinderen prikkelen.

8.3.2. De ruimte buiten:

Met de buitenruimte en het dagelijks buitenzijn willen wij op verschillende manieren de ontwikkeling van de kinderen stimuleren:

Het sociale aspect: er moeten “conflicten” opgelost worden, er wordt onderhandeld (taal) bv. over samen delen of om de beurt, omgaan met teleurstellingen en rekening houden met anderen.
Motorisch: buiten worden andere aspecten van de motoriek aangesproken dan binnen: buiten kunnen we beter klimmen, klauteren, rennen, glijden, gooien, vangen en schoppen.
Buiten worden de zintuigen en de fantasie geprikkeld. Daarom bieden wij op het pleintje zoveel mogelijk natuurlijke materialen aan.

Buurpoes heeft een tuin die ze delen met school. Het plein van school is omsloten door een hek. Onze peuters leren zo samen spelen met de kleuters. Op het schoolplein is een zandbak, het klimmenrek en een netschommel. In de schuur staan fietsjes en meer rijdend materiaal. Ook staan er zandbakspullen in de schuur. Van tevoren wordt er gekeken of alle hekken dicht zijn.

8.3.5 Zindelijk worden

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en in zijn eigen tempo. Dit geldt ook voor het zindelijk worden: een kind wordt zindelijk wanneer het daar zelf aan toe is.

Het weglaten van de luier gebeurt in overleg met de ouders. Ouders zorgen dan voor extra reserve kleding en worden geïnformeerd hoe Ukkiepuk omgaat met zindelijk worden. Dit kan aan de hand van het zindelijkheidsprotocol. Hierin staat beschreven wanneer je kunt beginnen, het verloop en handige tips.

Bij het zindelijk worden is de voorbeeldfunctie van andere kinderen van groot belang. Kinderen worden gestimuleerd tot zindelijkheid doordat ze elkaar op het potje of naar de wc zien gaan.

8.3.6 Corrigeren of belonen

De medewerker begeleidt het kind door niet meer maar ook niet minder te verwachten dan het kind qua ontwikkelingsniveau aan kan. Voor een kind is het belangrijk om te weten wat zijn of haar grenzen zijn. Dit kan het kind leren door vriendelijk, duidelijk en consequent optreden van de medewerker.

Bij kleine kinderen moet het geweten nog gevormd worden, zij kunnen zich alleen aan regels houden als degene die de regels maakt in de buurt is. Peuters groeien naar een fase waarin ze regels ook naleven als er geen ouder/medewerker in de buurt is.

De medewerkers benaderen de kinderen op een positieve manier, ze prijzen gewenst gedrag en corrigeren ongewenst gedrag. Hierbij gebruiken we bewust niet het woord straffen omdat we dit niet vinden passen in het gedachtegoed van kinderopvang Ukkiepuk.

Bij belonen en straffen horen regels en afspraken, in de opvoeding is het belangrijk dat je hierover met kinderen praat en ze uitlegt. De achterliggende waarden en normen steeds weer duidelijk maken is belangrijk, weten waar je aan toe bent geeft voor het kind een gevoel van geborgenheid, het maakt grenzen duidelijk en geeft verbondenheid met elkaar. Dit leidt tot zelfstandigheid, onafhankelijkheid en een gevoel van eigenwaarde.

Corrigeren kan op verschillende manieren gebeuren. Bij Ukkiepuk worden kinderen een beperkt aantal keren gewaarschuwd, zonder stemverheffing en niet op een afstand. De mimiek van de medewerker is namelijk een hulpmiddel bij het overbrengen van de boodschap. Een medewerker

wijst het gedrag van een kind af wanneer het belang van andere groepsleden in gevaar komt. Van belang is het onderscheid dat het gedrag wordt afgekeurd, niet het kind.

Medewerkers mogen terughoudend zijn bij ingrijpen zolang er voor kinderen geen gevaarlijke situaties ontstaan en zolang kinderen elkaar geen pijn doen. Soms lossen conflicten op zonder tussenkomst van de volwassene. Aan medewerkers de taak minder weerbare kinderen weerbaarder te maken en het dominante kind af te remmen.

Wanneer waarschuwingen niet helpen kunnen we kinderen even apart zetten van de groep. Een kind wordt dan bijvoorbeeld even aan tafel gezet, of als we aan tafel zitten met de groep juist even van de tafel af. Door een kind buiten het groepsgebeuren te plaatsen komt het kind tot rust. Dit is een goede methode waarmee kinderen snel weer tot zichzelf komen om daarna weer over te gaan tot de orde van de dag.

Indien ouders wensen hebben voor verzorging of bejegening van hun kind welke niet passen bij de visie van Ukkiepuk (bijvoorbeeld het geven van een tik) zal de medewerker niet altijd het advies van de ouder kunnen opvolgen.

8.3.7 Spenen en knuffels

Een speen of knuffel is een kostbaar bezit, een hulpmiddel bij het inslapen en een bron van troost bij verdriet. Vanaf de dreumesleeftijd gaan we de speen overdag afwennen. De knuffel en/of speen liggen dan overdag in het bakje. Hierdoor wordt het kind niet belemmerd in zijn spraak, maar ook niet in het spel. Hiernaast is het ook beter voor de kaak wanneer de speen achterwege blijft. Mocht een kind behoefte hebben aan troost dan is de knuffel en/of speen bij de hand.

9. Het VVE programma

De thema's zijn uitgewerkt in een thema klapper. Er zijn 10 vaste thema's, binnen het programma Uk en Puk. Elk thema duurt ongeveer 6 weken. Sinds 2025 is er ook Uk en Puk 2.0. momenteel worden er voor iedere groep nieuwe klappers aangeschaft en gaan medewerkers ook met deze thema's werken. Alle medewerkers hebben in april een bijscholing gehad Uk en Puk 2.0

De thema's zijn:

1. Welkom in onze groep
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Smakelijk eten.
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie
11. Ik ben kunstenaar
12. Puk in het verkeer
13. Samen feestvieren
14. Groeien en bloeien
15. Kijk mij eens
16. Puk helpt op de boerderij
17. We gaan op avontuur
18. Fit met pu

Met Uk en Puk ontwikkelen kinderen zich op een speelse manier. Puk, de pop behorend bij het VVE programma, is het speelkameraadje van de kinderen. Puk maakt altijd wel iets mee, wat de kinderen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of is verkouden. Puk biedt troost of is het vriendje waarbij kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren aan puk en durven aan hem hun fantasieën, ideeën en gevoelens te vertellen. Via puk kunnen pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen op een speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. De thema's staan dicht bij de directe belevingswereld van de kinderen. En spelen zich af in het hier en nu. Binnen het thema hangen de activiteiten nauw met elkaar samen. Dit zorgt voor samenhang en geeft het taalaanbod meer betekenis.

Bij elk thema biedt Uk en Puk verschillende soorten activiteiten zoals spel, een themahoek, ontdekken, knutselen, voorlezen, eten en drinken, kring expressie en bewegen. Het spellen vindt zowel in de grote als in de kleine groep plaats. In de groep wordt een themahoek ingericht welke bij het thema past.

9.1 Activiteiten:

Bij elk thema horen activiteiten. De volgorde van de activiteiten sluit aan op het dagritme van de groep. Enkele activiteiten worden herhaald uitgevoerd. De activiteiten doen een beroep op actieve betrokkenheid van de kinderen. Zo worden ze gestimuleerd zelf ontdekkingen te doen.

9.2 Begeleid spelen

De kinderen worden doelgericht inhoudelijk begeleidt bij hun activiteiten. Alleen zo kunnen wij ze stimuleren om een volgende stap te zetten in hun ontwikkeling. Dit gebeurt vooral tijdens de activiteiten in de kleine groep, rondom spel, spelen in de hoeken, ontdekken en knutselen.

Deze activiteiten noemen we daarom begeleid spelen. Bij elke activiteit is duidelijk aangegeven welk ontwikkelingsgebied centraal staat en hoe wij dat doel in het oog houden.

9.3 Opbouw van een activiteit

Alle activiteiten beginnen met een introductie. Deze fase is bedoeld om achtergrondkennis op te roepen en de kinderen te motiveren om mee te doen. Elke activiteit bevat ook een moeilijkere variant, bedoeld voor de oudere of meer taalvaardige kinderen. Wij dagen hen hiermee uit tot een hoger niveau. Verder verloopt de activiteit hetzelfde als voor de rest van de kinderen.

9.4 Dagritme

De activiteiten van Uk en puk passen perfect in het dagritme van Ukkiepuk. Hiervoor gebruiken we kaarten om de kinderen houvast te geven in de dag. Ze zijn gerangschikt naar de volgende momenten:

- Binnenkomen
- Kring
- buitenspelen
- Aan tafel drinken/ fruit
- Begeleid spelen
- Voorlezen
- Eten en drinken
- Buiten spelen
- Naar huis gaan

Er zijn ook contacten met de bibliotheek. De medewerkers halen bij ieder thema nieuwe boekjes bij de bibliotheek. In basisschool de Lammerts van Bueren is ook een eigen bibliotheek waar we boekjes

mogen halen. We stimuleren ouders om met hun peuter de bibliotheek te bezoeken. Kinderen van groep 7 en 8 komen in de kinderboeken- week en de voorleesweken bij ons voorlezen.

9.5. Observeren en volgen:

De pedagogisch medewerkers volgen de peuters vanaf de start in de peutergroep tot de overstap naar groep 1 van de basisschool. Bij de observaties en het vastleggen daarvan, maken wij gebruik van de methode KIIJK! : een observatie- en registratiesysteem waarmee de totale ontwikkeling van de kinderen in beeld gebracht wordt.

10. De VVE coach

De pedagogisch coach/ beleidsmedewerker richt zich op de ontwikkeling en implementatie van het beleid en de coaching van de beroepskrachten VE. Ze draagt zorg voor een versterking van de ouderbetrokkenheid, verbetering van educatief- pedagogisch handelen en draagt in grote mate bij aan kwaliteitsontwikkeling van voorschoolse educatie op de werkvloer. De coach helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt met hen samen de coachings-behoeften. De medewerker stelt met hulp van de coach een coachings-plan op. Daarnaast is de VE beleidsmedewerker/ coach een schakel tussen het gemeentelijk beleid, beleid van de organisatie en de uitvoering op de werkvloer. Naast de opleiding VVE coach doet de pedagogisch coach ook de VVE opleiding Uk en Puk. Zij zal na deze opleiding ook de train de trainer gaan doen, om jaarlijks alle medewerkers te kunnen trainen.

De VE coach heeft 10 uur VE coach uren per doelgroeppeuter. Op 1 januari 2025 waren er 9 doelgroep peuters op de Buurpoesgroep. 9 doelgroepkinderen x 10 uur = 90 uur coaching

11. Samenwerken met anderen rondom VVE:

Wij onderhouden contact met:

- ✓ Consultatiebureau (CB): het CB doet de VVE indicering en organiseert regelmatig interessante bijeenkomsten voor ouders.
- ✓ Voorschoolse Zorg Coördinator van de gemeente Overbetuwe: bij zorgen over het gedrag of de ontwikkeling van het kind kunnen wij de zorg coördinator inschakelen voor observatie, advisering en/of verwijzing.
- ✓ Bibliotheek: met ons lidmaatschap kunnen wij regelmatig boeken lenen, met de peuters naar de bibliotheek gaan en eventueel activiteiten bijwonen.
- ✓ Gemeente: wij trekken intensief op met de gemeente in het opzetten, uitvoeren en meedenken bij VE beleid.
- ✓ In het Kinderopvang Overleg Overbetuwe vergaderen wij met andere kinderopvangorganisaties die VE bieden

12 Vaardigheden van de pedagogisch medewerker

Vooraf van belang is het scheppen van een gunstig pedagogisch klimaat, hiervoor moet de pedagogisch medewerker de volgende vaardigheden beheersen:

- respect voor het kind, voor zijn gedrag, emoties en eigen keuzes, ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, de groepsleiding weet op zo'n manier te begeleiden dat het kind zich gerespecteerd en ondersteund voelt, zo krijgt het kind een positief zelfbeeld van zichzelf.

- Ondersteunende houding naar het kind, ondersteuning sluit aan bij het nivo van het kind, we gaan op een flexibele wijze om met de verschillen in ontwikkelingsniveau en ondersteunen tot verdere ontplooiing. het kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo groepsleiding maakt hiervoor de weg vrij.
- Uitdagende houding naar het kind, het kind krijgt de ruimte om zelf te kunnen kiezen, groepsleiding biedt uitdaging aan.
- Vertrouwen in de mogelijkheden van het kind, stap voor stap leer je het kind uitdagingen aan te gaan om zichzelf meer vaardigheden eigen te maken, zo kan je het leerresultaat gunstig beïnvloeden.
- Pedagogisch medewerker probeert de gevoelens van kinderen, zoals blijdschap woede verdriet, angst en onverschilligheid te verwoorden.
- De pedagogisch medewerker praat tegen de baby geen brabbeltaal, maar stimuleert de taalontwikkeling door zingen, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden.

12.1 Uitgangspunten bij het samenstellen van team

Ukkiepuk werkt met een gemengde leeftijdssamenstelling van pedagogisch medewerkers op de groepen. Iedere groep heeft vaste medewerkers, welke zoveel mogelijk op vaste dagen werken. Zo weten ouders en kinderen wie er wanneer is. Wanneer een medewerker ziek is wordt dit overwegend opgevangen door de collega's van de groep samen met een vaste inval. Daarnaast kunnen de medewerkers van de buitenschoolse opvang welke ook in de school zit op de middag de groep overnemen en blijven kinderen vertrouwde gezichten zien. Een aantal medewerkers heeft een flexibel contract, zo kunnen zij worden ingezet bij bijvoorbeeld vakantie of ziekte van andere medewerkers. Het is fijn te werken met vaste invalkrachten om de continuïteit te waarborgen

Er zijn ook stagiaires die, afhankelijk van hun ervaring en opleiding, verantwoordelijkheden krijgen. Eindverantwoordelijk is de gediplomeerde medewerker. Alle medewerkers die werken binnen kinderopvang Ukkiepuk hebben een VOG welke is gekoppeld aan onze organisatie. Op elke groep werkt maximaal 1 stagiaire.

12.1.1VOG

Voordat een arbeidsovereenkomst wordt aangegaan wordt er door Ukkiepuk een VOG ingevuld welke de medewerker in haar mail krijgt en moet aanvragen bij de dienst Justis. Ook medewerkers van school die te maken hebben met onze kinderen vragen een VOG aan. Wanneer deze binnen is moet de medewerker deze registreren bij het register kinderopvang. Daarna kan Ukkiepuk de medewerker koppelen aan de organisatie. Er is dan continuïteit, dit betekent dat wanneer de medewerker een strafbaar feit pleegt krijgt DUO een signaal en wordt de kinderopvang via de gemeente op de hoogte gebracht. Wanneer een nieuwe medewerker al continuïteit heeft omdat ze al werkte bij een andere organisatie kan er gekoppeld worden zonder een nieuwe VOG aan te vragen.

12.2Scholing:

Alle beroepskrachten hebben een gekwalificeerde opleiding genoten. Daarnaast hebben de medewerkers die op de VVE groep werken het taalniveau 3F en zijn zij geschoold in de gecertificeerde VVE methode Uk en Puk.

Alle medewerkers kunnen gebruikmaken van e-learning modules van Kinderwijs die beschikbaar zijn gesteld door Ukkiepuk.

Binnen Ukkiepuk zijn meer pedagogisch medewerkers geschoold in de methode Uk en Puk, zodat in de toekomst ook vervanging bij ziekte en andere afwezigheid binnen de eigen organisatie georganiseerd kan worden. Eén keer per jaar krijgen alle medewerkers in januari een herhaling

scholing wat betreft de VVE. Hierin kunnen ook vragen van medewerkers of punten waar medewerkers tegenaan lopen behandeld worden.

12.3 Stagiaires

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang, kunnen er jaarlijks een aantal stagiaires bij ons zijn. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires vinden plaats onder begeleiding van onze medewerkers. Iedere stagiaire heeft een werkbegeleider binnen Ukkiepuk, met deze heeft de stagiaire een keer per 2 weken een gesprek. Belangrijke voorwaarde die wij stellen bij het begeleiden van stagiaires, is dat de professionaliteit en de kwaliteit gewaarborgd blijven. Deze voorwaarde en een aantal gedragsregels zijn opgenomen in een protocol en wordt besproken met alle stagiaires vóór aanvang van hun stageperiode. Hiervoor gebruiken we een stage-protocol.

Ukkiepuk is een officieel erkent SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) leerbedrijf. We hebben ook stagiaires/beroepskrachten in opleiding. Er zijn ook een aantal medewerkers zich aan het omscholen van niveau 3 naar niveau 4. Zij hebben met Ukkiepuk een stage overeenkomst getekend en worden begeleid door collega's van Ukkiepuk.

12.1.1 Richtlijn inzet BOL stagiaires

BOL-Stagiaires zijn pedagogisch medewerkers in opleiding. Zij worden opgeleid tot zelfstandige competente medewerkers. In principe worden zij 'boventallig' ingezet. Afhankelijk van de vorderingen c.q. competenties van de stagiaire en de situatie in de unit waar de opleiding plaats vindt zijn er omstandigheden die uitnodigen om de stagiaire in de gelegenheid te stellen haar zelfstandigheid te toetsen. Zij kunnen in een aantal situaties ingezet worden als 2e of 3e kracht op een groep als maximale groeps grootte met 1 kind wordt overschreden. Het is een leermoment voor de stagiaire. Een stagiaire kan ook als inzet als 'als tweede persoon in het gebouw.

12.2.2 Richtlijn inzet BLL stagiaires

Wanneer een student een BBL opleiding volgt, een beroepsbegeleidende leerweg, dan krijgt de student een leerarbeidsovereenkomst van tenminste 12 uur per week. Vanuit school is er dan ook een overeenkomst. Deze 12 uur per week krijgt de student/ medewerker salaris. De studiekosten worden betaald door kinderopvang Ukkiepuk en de medewerker gaat 1 dag per week naar school. De arbeidsovereenkomst eindigt wanneer de student het diploma heeft gehaald en wordt dan omgezet in een vaste arbeidsovereenkomst.

12.3 Taken van een stagiaire:

- Vaststellen van een leerdoel, leerdoelen zijn echter niet voor alle stagiaires gelijk. Voor Ukkiepuk/ KLUPUP is het belangrijk om te weten waar een stage toe moet leiden. Samen met de stagiaire stemmen we deze af.
- Tijdens de BPV (beroepsbegeleidende leerweg) worden stagiaires in staat gesteld het op school geleerde in de praktijk te brengen en te toetsen
- Het ontwikkelen van de beroepshouding, het groeien in de rol van pedagogisch medewerker en collega.
- Het bewaken van het eigen leerproces en dat zij bij problemen hun werkbegeleider inschakelen.
- Beroepskennis en beroepsvaardigheid vergroten en kennismaking met actuele en toekomstige ontwikkelingen in de kinderopvang.
- BOL Stagiairs zijn boventallig en worden als extra begeleider naast ervaren groepsleiding geplaatst.
- BBL stagiaires hebben een werk leerovereenkomst.

- Stagiairs doen mee aan de verschillende taken binnen de opvang, zowel verzorgende als huishoudelijke opvoedende taken en moeten kunnen deelnemen aan het werk dat voorhanden is.
- Alle activiteiten die stagiairs binnen het kader van het leerplan ondernemen, vinden onder begeleiding plaats. De verantwoording voor de zorg en de werkzaamheden blijft bij Ukkiepuk/Klupup.
- Stagiairs verplichten zich middels de stageovereenkomst tot o.a. geheimhouding van vertrouwelijke gegevens (ook als de stageperiode geëindigd is)
- Alle stagiaires moeten voor plaatsing de VOG overleggen

12.4 SBB

SBB is verantwoordelijk voor de erkenning van Ukkiepuk als leerbedrijf, zij zijn een brug tussen school en werk. SBB staat voor Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Het team van kinderopvang Ukkiepuk vindt het belangrijk stagiaires de kans te geven in de praktijk te kunnen oefenen en leren. Dit is van belang om zo goed gekwalificeerde medewerkers op te kunnen leiden. Ukkiepuk heeft stagiaires van de opleiding R.O.C., P.W.3 en P.W.4, afkomstig van scholen uit Tiel, Elst, Arnhem en Ede.

13. Overleg

Iedere zes weken vindt een teamvergadering plaats. Hierin worden lopende zaken besproken, maar ook onderwerpen als het werkplan, het pedagogisch beleid en het protocol kindermishandeling. Tijdens het zes wekelijkse groepsoverleg worden de kinderen besproken. Dit hoeven overigens niet altijd kinderen te zijn waar iets bijzonders mee is. Ook de samenwerking op de groep komt in het groepsoverleg aan de orde.

Iedere medewerker heeft één keer per jaar recht op een functioneringsgesprek. Indien nodig of gewenst kunnen daarnaast begeleidingsgesprekken worden gehouden.

Deze taak kan ook door de pedagogisch beleidsmedewerker gedaan worden.

14. Ouders

In de visie van kinderopvang Ukkiepuk is de ouder de klant van kinderopvang Ukkiepuk, wij bieden professionele verantwoorde kinderopvang. De ouders zijn primair de verantwoordelijken voor de zorg en opvoeding van hun kinderen. Dit is een verantwoordelijkheid die zij blijven dragen ook als hun kinderen voor een bepaalde tijd voor zorg en opvoeding naar een kinderdagverblijf brengen. Het is van belang dat de ouder de gelegenheid krijgt om zijn wensen met betrekking tot het kind over te dragen aan de medewerker en dat de medewerker de gelegenheid krijgt de ouder te informeren over de tijd dat het kind in het kinderdagverblijf is geweest. Het doel is om de thuissituatie en de dagverblijf situatie zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en de ouder zo goed mogelijk te bedienen.

De ouder is de deskundige wat betreft de behoefte van zijn of haar kind en mag er van uit gaan dat de medewerker meegaat in eventuele verzoeken en zich daarin flexibel opstelt. De medewerker is de deskundige wat betreft het belang van de kinderen en het functioneren op de groep, zij hebben de relevante ervaring en opleiding. Soms kunnen deze belangen met elkaar in botsing komen, daarom is overleg hierin erg belangrijk. Wanneer een ouder een klacht heeft, dan moet het dagverblijf erop gericht zijn dit signaal op te vangen en hier iets aan te doen, er moet op korte termijn actie ondernomen worden om zo tot een oplossing te komen. Zie klachtenbehandeling.

14.1. Ouderbetrokkenheid:

Wij hechten veel waarde aan het contact met de ouders van de kinderen. Dit organiseren wij als volgt:

- Bij de intake wordt er uitgebreid met ouders gesproken en worden vragen gesteld over hun kind bijv. over het karakter, gedrag, gewoontes, ritme, plaats in het gezin e.d.
- de informele gesprekjes bij het brengen en ophalen
- de formele contactmomenten tijdens de oudergesprekken zijn:
- na de eerste 3 maanden op de peutergroep.
- per jaar zijn er 2 mentor gesprekken
- het eindgesprek omstreeks de leeftijd van 3,9 jr.
- Elke peuter heeft een eigen mentor, de gesprekken worden door de mentor van het kind gevoerd.
- Voor kinderen met een VVE toewijzing kunnen er meer oudercontacten zijn afhankelijk van de behoefte van ouder, kind of de medewerker.
- 1x per jaar organiseren wij een bijeenkomst over spraak-en taalontwikkeling of een ander inhoudelijk thema zoals uitleg over Uk en Puk, spelend leren of voorlezen. Alle ouders worden van harte uitgenodigd deze bijeenkomsten bij te wonen, van VVE ouders verwachten wij dat zij aanwezig zijn.
- Dagelijks delen wij tips en berichten om ouders te betrekken bij het programma en de activiteiten, bijvoorbeeld over de liedjes die we zingen, de boekjes die we voorlezen of activiteiten behorend bij het thema van dat moment.

14.2. Het wisselen van dagen

Bij Ukkiepuk bestaat de mogelijkheid een dag te ruilen of een extra dag aan te vragen. Voor ruilen geldt dat je een gemiste dag binnen een maand moet inhalen. Ruilen of extra dagdelen kan alleen als er genoeg plaats is en er genoeg medewerkers aanwezig zijn. Landelijk erkende feestdagen mogen niet geruild worden. De ruildag of extra dag mag ook plaats vinden op een andere groep van het dagverblijf, ouders moeten hiervoor dan wel schriftelijk toestemming geven.

Extra- en of ruildagen worden aangevraagd via Bitcare. Bij de start van het kind krijgen ouders uitleg hoe ze met dit systeem moeten omgaan. Wanneer ouders geen ruildagen hebben kunnen ze ook een extra dag aanvragen, hiervoor ontvangen ouders achteraf een factuur.

14.3 Opzeggen

Ukkiepuk hanteert een opzegtermijn van een maand. Opzeggen dient schriftelijk te gebeuren. Dit kan via het icoontje op de website www.kinderopvangukkiepuk.nl, door een mail te sturen naar info@kinderopvangukkiepuk.nl of door een schriftelijke opzegging.

Ook wanneer uw kind vier wordt moet u dit schriftelijk opzeggen. Reden is dat –wegens de vakantieperiode- sommige kinderen niet direct bij het bereiken van de leeftijd van vier jaar naar school kunnen. Deze kinderen kunnen in overleg met ons langer op Ukkiepuk blijven.

14.4 Klachten behandeling

Kinderopvang is mensenwerk. Een kinderdagverblijf staat boordevol van menselijke activiteiten. Het kan zijn dat er iets misgaat in communicatie tussen ouders en medewerkers of dat een ouder niet helemaal tevreden is over de opvang van het kind. Een klacht ontstaat meestal door een moeizaam communicatie of soms zelfs het ontbreken daarvan als iemand bijvoorbeeld verkeerd geïnformeerd is.

De medewerker moet over voldoende tact en inlevingsvermogen beschikken om gesprekken weer op gang te helpen. Belangrijk hierin is dat de klacht serieus genomen wordt, dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt het liefst door degene die het eerst bij de klacht betrokken was.

Wanneer een ouder een klacht heeft ten aanzien van een medewerker dient zij deze het eerst bij de betreffende medewerker neer te leggen, zodat zij de kans krijgt een oplossing te zoeken. Mocht dit niet lukken dan kunnen ouder en medewerker zich wenden tot de directie omdat zij eindverantwoordelijk is voor de geboden opvang.

Meestal is een gesprek met directie voldoende om ouders en medewerkers weer bij elkaar te brengen en wordt het probleem naar tevredenheid opgelost. Kinderopvang Ukkiepuk is ook aangesloten bij de geschillencommissie. Ouders mogen zonder dit vooraf te melden aan Ukkiepuk hier een klacht indienen. De afgelopen jaren zijn er geen klachten via deze klachtencommissie over ons binnen gekomen.

14.5 Intakegesprek en wennen

Om een basis te leggen voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en het kinderdagverblijf is een gewenningsperiode ingesteld. Met name is dit voor het betreffende kind van belang, onze ervaring is dat bij jonge baby's vooral de ouders moeten wennen.

Het doel van de wenperiode is:

Kind raakt vertrouwd met de nieuwe omgeving, medewerkers en groepsgenootjes.

Ouders raken vertrouwd met de nieuwe situatie en ontwikkelen een vertrouwensband met de medewerkers.

Afstemmen van voedingsschema slaapritme en omgang met het kind, thuisritme en dagverblijf kunnen zo op elkaar afgestemd worden. Door overleg en samenwerking wordt een band opgebouwd. Het kind heeft vertrouwen nodig om goed te functioneren.

Voorafgaand aan de plaatsing worden de ouders en het kind uitgenodigd voor een intakegesprek. We spreken 2 wen momenten af.

Tijdens het intakegesprek nemen we bijzonderheden over het kind door. We vullen papieren in waarin we zijn/haar gewoonten en eventuele allergieën of medische bijzonderheden beschrijven. Belangrijke telefoonnummers van ouders worden genoteerd.

Bij de intake worden onderwerpen als de oudercommissie, de klachtencommissie en het Woezel en Pipjournaal besproken. Tevens wordt er een toestemmingsformulier ingevuld, wat betreft het maken van foto's en publiceren ervan. Ouders worden een stukje wegwijs gemaakt door te vertellen waar alles ligt of waar ze dingen kunnen neerzetten.

Bij het wennen wordt extra aandacht gegeven in de vorm van lichamelijk contact. Het rond kijken in de groep, en kennis maken met andere kinderen, of juist niet wanneer een kind wat angstig is.

Aandacht betekent ook ondersteuning bieden aan het kind bij het vinden van een eigen plekje in de groep. Het kind en de ouders moeten zich welkom voelen.

Wanneer uit het gedrag van het kind blijkt dat het kind moeilijk kan wennen wordt met ouders naar andere mogelijkheden gezocht om het wennen te vergemakkelijken.

14.6 Evaluatieformulier

Wanneer een kind 3 maanden naar kinderopvang Ukkiepuk gaat willen we graag weten wat de desbetreffende ouder vindt van onze opvang. We hebben een formulier waarin we aan nieuwe ouders vragen wat ze vinden van onze opvang en waarin we ons eventueel kunnen verbeteren.

Ouders kunnen op dit formulier ook aangeven of ze behoefte hebben aan een gesprek of mondelinge toelichting.

14.7 Kindgesprek/ mentor

Voor het bijhouden van de ontwikkeling van de kinderen op Ukkiepuk wordt gebruik gemaakt van een observatielijst “kijk”. Dit is een digitaal programma wat ongeveer twee keer per jaar door de mentor wordt ingevuld.

Elk kind heeft een mentor, wanneer een kind voor het eerst op ons dagverblijf komt wordt in de eerste week de mentor bekend gemaakt, dit doet de mentor zelf. De mentor houdt het kind extra in de gaten, als een ouder iets heeft is de mentor het eerste aanspreekpunt.

De taken van de mentor zijn:

- Contactpersoon naar de ouders(niet de dagelijkse contacten)
- Observaties maken van het kind
- Het bespreken van observaties
- Samen met de collega voor het oudergesprek je bevindingen doornemen

In het groepsoverleg kunnen kinderen worden besproken.

De informatie uit Kijk vormt dan de basis voor dit gesprek. Vanzelfsprekend staat het ouders vrij om hier al dan niet gebruik van te maken.

14.8 Overdracht

Wanneer een kind vanaf Ukkiepuk naar de peutergroep gaat vindt er een overdracht plaats tussen de mentor van het kind en de nieuwe mentor van de nieuwe groep.

De mentor van de nieuwe groep vult het overdrachtsformulier wanneer het kind 2 maanden op de groep is en wanneer het kind de groep verlaat als hij/ zij 4 is. Dit overdrachtsformulier, wordt gebruikt in alle peuterspeelzalen en kinderdagverblijven van de hele gemeente Overbetuwe. Wanneer het kind 4 is wordt het formulier met de ouder besproken en ondertekend, vervolgens wordt het door de medewerker naar de school gebracht. De ouder krijgt hiervan een kopie. Er kan een overleg plaatsvinden met de kleuterjuf van de basisschool waarin de verwachtingen van een kind wat ons dagverblijf verlaat worden besproken, maar ook praktische zaken zoals of een kind voor de vakanties nog naar school mag. Omdat kinderen binnen onze organisatie blijven wanneer zij gebruik gaan maken van onze BSO worden de kind gegevens aan de collega van de betreffende groep overgedragen. Kinderen mogen vooraf op de BSO wennen. Met ouders wordt besproken of dit aansluitend aan een dag dagopvang is, dan brengen wij het kind naar de BSO en haalt de ouder het daarop. Ouders kunnen er ook voor kiezen hun kind op een andere dag te laten wennen.

14.9 Bitcare

Een ouder meldt zich via onze site aan en komt dan automatisch in ons systeem Bitcare. Wanneer het contract is gemaakt krijgen ouders de inlog gegevens en kunnen via bitcare de gegevens van hun kind zien. Dit kan via de computer thuis of via een app op je telefoon.

De Ouder App versterkt en ondersteunt de communicatie tussen ouders en opvang. Op ieder moment van de dag kunnen ouders berichten en foto's bekijken. Medewerkers plaatsen berichten, houden bij wanneer kinderen naar bed gaan of hun fles hebben gedronken, ouders kunnen dit op ieder moment van de dag inzien. Ook zaken als de facturen, het contract en de planning hebben ze direct bij de hand. Met de planning kunnen ouders ruildagen, extra dagen of ziekmeldingen van hun eigen kind doen. Ook wordt in de eigen digitale omgeving gegevens zoals inentingen allergieën e.d. opgenomen.

14.10 Ouderavond

Kinderopvang Ukkiepuk organiseert samen met het team en de oudercommissies- één keer per jaar een ouderavond. Onderwerpen als VVE, taalontwikkeling of belang van voorlezen kwamen aan de orde. Ouders maakten dankbaar gebruik van de mogelijkheid om vragen te stellen. Binnenkort komt er ook een ouderavond voor meertalige ouders. Zo kunnen zij ervaringen uitwisselen en vragen stellen aan een deskundige die hier veel van weet.

14.11 Oudercommissie

Ukkiepuk heeft een oudercommissie. Er zit van iedere groep minimaal 1 ouder in de oudercommissie.

De oudercommissie vergadert drie tot vier keer per jaar. De oudercommissie maakt gebruik van het oudercommissie portaal van Boink, hierin kunnen zij hun notulen opslaan. Ook zijn zij lid van Boink en ontvangen hiervan regelmatig de informatiefolder en mail.

De notulen van de oudercommissie worden door de Oudercommissieleden zelf per mail naar ouders verstuurd. Wanneer de ouders van de oudercommissie gaan vergaderen sturen ze alle ouders een mail met de vraag of er nog agendapunten zijn. De oudercommissie is per mail bereikbaar: oudercommissie@kinderopvangukkiepuk.nl.

De oudercommissie werkt op basis van een door haar ondertekend reglement, dat in gaat op de rechten en plichten. Dit reglement is gebaseerd op het voorbeeld van de branchevereniging (opgesteld door de branchevereniging in overleg met BOINK en de M.O. groep). Hiernaast werkt de oudercommissie met een huishoudelijk reglement waarin de uitgangspunten voor het functioneren van de oudercommissie zijn vastgelegd. In juni 2022 is het reglement opnieuw aangepast en doorgenomen.

De oudercommissie heeft wettelijke adviesbevoegdheden ten aanzien van bijvoorbeeld het kwaliteitsbeleid, de openingstijden maar ook de wijziging van de prijs van de kinderopvang. Naast het wettelijke adviesrecht mag de oudercommissie ook ongevraagd adviseren over de onderwerpen waarop zij adviesrecht heeft. De oudercommissies is lid van BOINK en van het de geschillencommissie. Naast de formele kant vragen we soms medewerking van de oudercommissie voor het organiseren van een ouderavond of om mee te helpen met feesten zoals kerst, sinterklaas of het jaarfeest.

14.12 Woezel en Pip Journaal

Eens per kwartaal brengt Ukkiepuk het Woezel en Pip Journaal uit. Doelstelling hiervan is:

- Ouders informeren
- Betrokkenheid bij Ukkiepuk
- Gelegenheid voor ouders elkaar te informeren.

De redactie bestaat uit 3 medewerkers. Medewerkers kunnen ouders en andere medewerkers opdracht geven tot het verzamelen van materiaal voor het Woezel en Pip Journaal, bijvoorbeeld voor peutergeleuter, verjaardagen van kinderen, een lekker recept, ouders/medewerkers die zich voorstellen, voorbeelden van traktaties, een stukje over opvoeden of een actueel onderwerp.

15.Zorg coördinator/ jeugdverpleegkundige

Voor vragen over gedrag en ontwikkeling van het kind 0-4 jaar kunnen we sinds 2017 terecht Veronique van Egmond, zorg coördinator die is aangesteld door de gemeente Overbetuwe. Hiermee is het maandelijks consultatiebureau overleg komen te vervallen. Zij is er voor vragen van ouders en pedagogisch medewerkers en kan eventueel op de groep meekijken. Daarna hebben we een gesprek en geeft ze advies en kijkt samen met ons en ouders wat het kind nodig heeft. Zij is verbonden aan

GGD Gelderland Midden, jeugdarts en verpleegkundigen. Met de jeugdverpleegkundige heeft zij de taken verdeeld. Voor vragen wat betreft voeding of opvoeding, slapen, peutergedrag taal of medische vragen kan er door ons ook contact worden opgenomen met de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau.

16.Toekomst

Dit werkplan wordt met regelmaat met het team van kinderopvang Ukkiepak besproken. Jaarlijks wordt het werkplan geactualiseerd, omdat zowel kinderopvang Ukkiepak, als inzichten over ontwikkeling, voeding en opvoeding zich verder ontwikkelen. In januari stellen we nieuwe doelstellingen vast waar we dat jaar aan gaan werken. Bijstelling van dit beleid en het handelen is echter altijd mogelijk, wanneer leidinggevende en het team daar goede redenen voor hebben. Als eigenaar van kinderopvang Ukkiepak sta ik open voor nieuwe ideeën van teamleden en anderen om de kwaliteit van de opvang steeds weer te verbeteren of te verfijnen.

Taalbeleid Ukkiepuk

April 2024

Inleiding:

In onze kinderopvang willen wij een bijdrage leveren aan de taalontwikkeling van de kinderen.

Taal is van essentieel belang voor het goed kunnen functioneren thuis in het gezin, in de kinderopvang, op school en in de buitenwereld.

De belangrijkste basis van de taalontwikkeling wordt gelegd in de periode vanaf 0 jaar tot ongeveer 7 jaar. Dit is de zgn. taalgevoelige periode: dan zijn de hersenen van het kind extra gevoelig en actief voor het leren van taal.

Omdat veel kinderen de kinderopvang bezoeken in deze eerste jaren, zijn wij ons bewust van onze belangrijke rol bij het stimuleren van de taalontwikkeling.

In dit document beschrijven wij hoe wij aankijken tegen taalontwikkeling, taalstimulering en meertaligheid. Dit document wordt jaarlijks gecontroleerd en indien nodig aangepast aan actuele ontwikkelingen en inzichten.

Bij Ukkiepuk willen wij kinderen zoveel mogelijk kansen op ontwikkeling bieden. Een goede taalontwikkeling is daar een belangrijk onderdeel van. Taal is meer dan alleen gesproken taal of leren lezen; het gaat ook om het begrijpen van taal, lichaamstaal, fantasie, spel, "ruziemaken" en je gevoelens kunnen uitdrukken. Alles in de wereld om het kind heen is verbonden met taal: het leren van nieuwe woorden, spelletjes, boekjes en liedjes, televisie en filmpjes kijken, praten met leeftijdgenootjes en volwassenen, etc.

Vanuit een veilige en vertrouwde basis kan een kind groeien, ontwikkelen en de wereld ontdekken: onze medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol en kunnen signaleren of de spraak- en taalontwikkeling passend bij de leeftijd verloopt. Zie bijlage 1: Minimum Spreeknormen

In ons dagprogramma en vanuit de methode Uk en Puk, bieden wij dagelijks activiteiten aan die de taal stimuleren. Wij creëren gespreksmomenten, grote- en kleine kring en bieden boekjes en liedjes en creatieve activiteiten aan.

Ouderbetrokkenheid is (ook) bij taalontwikkeling essentieel: wij betrekken ouders zoveel mogelijk bij de thema's en houden ze op de hoogte van de verhalen, gesprekjes en liedjes.

Eén keer per jaar organiseren wij een bijeenkomst over spraak- en taalontwikkeling (zie voor ouderbetrokkenheid ook ons VVE werkplan).

Eigen spraak en taal:

De pedagogisch medewerkers spreken zelf duidelijk verstaanbaar, aangepast aan het niveau van de kinderen maar niet in te eenvoudige taal. Zij noemen de dingen bij hun naam en niet in versimpelde vorm zoals de tjoek-tjoek voor trein en de toet-toet voor auto.

Ze ondersteunen het spreken met mimiek, plaatjes en soms een gebaar.

Bij het voeren van gesprekjes met de kinderen in grote of kleine kring of in de 1-op-1 setting, letten we erop dat we de kinderen laten uitpraten en ze aan het denken zetten door zoveel mogelijk open vragen te stellen en de tijd te nemen.

De medewerkers beheersen taalniveau 3F.

Taalstimulering algemeen:

We vertellen bij wat we doen, wat we gaan doen en benoemen wat de kinderen doen. Er is de hele dag taalaanbod dat past bij de situatie. Nieuwe woorden en begrippen worden vaak herhaald.

Omdat het dagprogramma voorspelbaar is, komen bepaalde activiteiten en handelingen steeds terug met bijbehorende taal. Deze herhaling is belangrijk voor het leren van nieuwe woorden en zinsconstructies.

Er wordt dagelijks voorgelezen uit prentenboeken, onder andere uit de boeken die aansluiten bij het thema. Er liggen boekjes in de leeshoek zodat de kinderen ook zelf en samen kunnen "(voor) lezen" en plaatjes kijken. Er worden liedjes gezongen en muziek geluisterd die bij het

thema horen of bij een activiteit of jaargetijde. Wij hebben een abonnement bij de bibliotheek waar wij boeken lenen bijv. passend bij een thema en kunnen soms naar een activiteit in de bibliotheek gaan. Zie bijlage 2: Voorlees tips

Voorschoolse Educatie (VE)

Met ons voorschools aanbod bieden wij ouders en peuters een liefdevolle, veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving die aanvullend is op de thuissituatie. In deze sfeer kunnen de kinderen spelend leren en krijgen zij extra ontwikkelkansen aangeboden. Wij kunnen taalkansen bieden die aanvullend zijn op de thuissituatie: bijvoorbeeld de interactie met andere kinderen die soms net wat verder of minder ver zijn in hun taalontwikkeling en alle specifieke taalstimulerende activiteiten behorend bij ons VE programma Uk & Puk. Ons aanbod is stimulerend voor alle kinderen en met name taalzwakke kinderen en meertalige kinderen profiteren extra van deze stimulering.

VE programma: Uk & Puk

Het erkende VE programma (ontwikkeld door CED groep) is gericht op meerdere ontwikkelingsgebieden: taalontwikkeling, denkontwikkeling en rekenen, motorische- en creatieve ontwikkeling en persoonlijke en sociaalemotionele ontwikkeling. In het programma wordt uitgegaan van een doorlopende leerlijn van peuter naar de basisschool.

Spreeken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat staan voorop. Daarnaast is er aandacht voor sociaal communicatieve vaardigheden waarbij taalvaardigheid natuurlijk ook belangrijk is. In het programma is rekening gehouden met verschillen in ontwikkeling binnen de groep. Dat maakt de methode zowel geschikt voor kinderen met een (risico op) taalachterstand als voor de taalvaardige kinderen.

De thema's die gedurende het jaar aan bod komen, bevatten veel verschillende activiteiten die de brede ontwikkeling van de kinderen stimuleren. Bij elk thema is er veel aandacht voor taalontwikkeling met mogelijkheden voor verdieping.

Meertaligheid:

Sommige kinderen spreken thuis een andere taal dan het Nederlands. Wij staan open en respectvol ten opzichte van de thuistaal van het kind en zijn ouders. Wij stimuleren hen om de eigen taal met het kind te spreken. De moedertaal is de taal waarin de ouders zich het beste kunnen uitdrukken en daardoor leren zij een rijke taal en woordenschat aan hun kind. Vanuit een goed ontwikkelde moedertaal kan de 2^e taal, het Nederlands, geleerd worden. Het is erg belangrijk dat het meertalige kind zich veilig voelt in de groep en de tijd krijgt om de nieuwe taal te leren. Soms zal een meertalige kind een tijdje een "stille periode" doormaken. Dan is het alle nieuwe indrukken van de nieuwe taal aan het verwerken. Dit is een normaal verschijnsel.

Zie bijlage 3: flyer meertaligheid voor pedagogisch medewerkers

Tip:

Kijk ook op de website Kindentaal.nl o.a. voor tips over boekjes bij elke leeftijd, uitleg over taalontwikkeling en meertaligheid.

Bijlage 1. DE MINIMUM SPREEKNORMEN:

De minimum spreeknormen geven per ontwikkelingsfase aan wat een kind minimaal moet beheersen op een bepaalde leeftijd. Als een kind dit nog niet heeft bereikt, is het verstandig om een logopedist of het consultatiebureau in te schakelen voor advies en onderzoek.

1 jaar

- Veel en gevarieerd brabbelen, zoals bababa, mumumuh, brrr, g-g-g
- De klanken zijn afhankelijk van de voorkeur voor het bewegen van de lippen, tong of het gehemelte.
- Brabbelen wordt steeds meer een manier om contact te maken.

1,5 jaar

- Het kind kent ten minste 5 woordjes, zoals 'mama', 'papa' of 'eten', 'poes'.
- De woordopbouw is nog onvolledig ('taat' voor paard, 'papu' voor 'paraplu').
- De verschillende klanken kunnen nog 'neuzig' zijn/ klinken nasaal.

2 jaar

- Het kind spreekt in zinnen van twee woordjes ('koek hebben', 'poes ook').
- De woordopbouw is vaak onvolledig ('toe' voor 'stoel', 'bopam' voor 'boterham').
- Verschillende klanken kunnen nog 'neuzig' zijn.
- Hiernaast gebruikt het kind 'brabbels' (lijkt op een echt woordje) en éénwoord uitingen.

3 jaar

- Het kind spreekt in zinnen van drie tot vijf woorden.
- Deze zinnen hebben nog weinig grammaticale structuur. De opbouw wijkt nog sterk af van die van volwassenen ('Ik bent vallen niet').
- Opvallende nasaliteit is nu meestal verdwenen. Deze klanken komen nu meestal niet meer voor.
- 50% tot 70% van wat het kind op deze leeftijd zegt is verstaanbaar voor anderen.

4 jaar

- Het kind spreekt in enkelvoudige zinnnetjes.
- De zinsbouw is al beter maar er zijn vaak nog problemen met de grammatica zoals het meervoud en de vervoegingen van het werkwoord ('Ik loopte buiten in de tuin').
- 75% tot 90% van wat het kind zegt is voor anderen verstaanbaar. Bij 'het helder en duidelijk uitspreken van woorden.

5 jaar

- Het kind gebruikt nu goed gevormde, ook samengestelde zinnen.
- De zinslengte en woordvolgorde gaan steeds meer lijken op de taal van volwassenen, maar het taalgebruik is vaak nog concreet.
- Meer dan 90% van wat het kind zegt, dus het overgrote deel is verstaanbaar.

Bijlage 2 Voorleestips:

Voorlezen is goed voor alle kinderen:

- Het stimuleert de taalontwikkeling en het taalinzicht
- Het versterkt de band tussen volwassene en kind
- Het biedt rust, regelmaat en structuur vooral als er dagelijks op een vast moment wordt voorgelezen
- Het oefent de luisterfunctie en concentratie
- Het stimuleert de fantasie en nieuwsgierigheid
- Het vergroot het zelfvertrouwen door grotere woordenschat en meer begrip van de wereld
- Het stimuleert de sociaal- emotionele ontwikkeling door inleving in personages, emoties en verhaallijnen
- Het stimuleert het zelf lezen.

Niet alle ouders houden van zelf (voor) lezen. Voor die ouders zijn er digitale (prenten) boeken beschikbaar op internet. Ook bibliotheken hebben informatie over digitaal voorlezen. Advies hierbij: bekijk en beluister samen met het kind het boek en praat erover. Herhaal het boekje en bespreek het verhaaltje gedurende de dag nog eens.

Veel lees- en kijkplezier!

Bijlage 3

Wat je als pedagogisch medewerker moet weten over meertaligheid

Meer talen is mooi en maakt je rijker

Een kind groeit in een meertalige omgeving op als het thuis een of meerdere talen leert, die anders zijn dan het Nederlands. Zolang dit kind de taal of talen die de ouders spreken goed leert, zorgt dit niet voor een taalachterstand. De thuistaal vormt geen drempel, maar juist een basis waarop de nieuwe taal gebouwd wordt. Wel zal het meertalige kind in vergelijking met eentalige leeftijdsgenoten waarschijnlijk minder woorden kennen in het Nederlands. Opgeteld zal het juist veel meer woorden kennen dan een eentalig kind.

Voordelen van meertaligheid

Meertaligheid heeft een groot aantal voordelen. Meertalige kinderen leren sneller andere talen, kunnen zich gemiddeld beter concentreren en vinden het makkelijker om letters om te zetten naar klanken. Ook leren meertalige kinderen meer van verschillende culturen, wat bijdraagt aan een rijke ontwikkeling en een positievere houding ten opzichte van andere talen en culturen.

Taal in de kinderopvang: belangrijke rol voor pedagogisch medewerker

Omdat meertalige kinderen thuis minder Nederlands horen, is het erg belangrijk dat ze op de kinderopvang veel, gevarieerd en goed aanbod in het Nederlands krijgen. Kinderen leren taal vooral door te doen en te praten. Op de kinderopvang kan dit door gesprekjes te voeren, te spelen met (Nederlandstalige) leeftijdsgenootjes, elke dag voor te lezen, begeleid spel en het benoemen van handelingen (van jezelf en van het kind).

Andere talen horen erbij

Omdat Nederlands de taal is die het kind later ook op school moet kennen, is Nederlands de eerste taal op de kinderopvang. Als een kind het Nederlands nog niet goed spreekt, is het voor het kind erg fijn wanneer het wel de eigen taal mag gebruiken. Ook als de ouders erbij zijn, is het voor hen en het kind belangrijk dat ze met elkaar in hun eigen taal kunnen en mogen praten. Het erkennen van andere talen en culturen is een belangrijk onderdeel van het welbevinden van het kind.

Tips en adviezen voor ouders

- Laat ouders veel met hun kind praten en laat ze dit doen in de taal die ze zelf het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart.
- Laat ouders liever geen Nederlands met hun kind spreken als ze deze taal niet goed spreken. Dat draagt niet bij aan de ontwikkeling van de Nederlandse woordenschat van kinderen.
- Lees voor in je eigen taal (mag ook in het Nederlands als de ouder dit voldoende beheerst).
- Laat ouders eventueel Nederlands aanbieden door Nederlandstalige filmpjes of televisie te kijken en (luister)boeken te lezen/luisteren.

Taalontwikkeling bij meertaligheid

In principe zijn er geen nadelen voor de ontwikkeling kinderen die met meerdere talen opgroeien. Ze raken niet in de war van meertaligheid en doen het niet slechter op school. Wel kan het zijn dat ze wat achterlopen en talen met elkaar vermengen. Dit is *geen* teken van een ernstige taalachterstand of reden tot zorg. Alleen wanneer een probleem of achterstand *ook in de andere taal* voorkomt is er reden tot zorg. Adviseer in dat geval de ouders om contact op te nemen met het consultatiebureau.

Wil je meer weten over meertaligheid, lees dan:

Hoeveel talen spreek jij? : Wat je altijd al wilde weten over meertaligheid / Marinella Orioni. Uitgeverij SWP, 2019

Kwestie van Lezen Deel 6 - Voorlezen stimuleren in meertalige gezinnen, Stichting Lezen.